

94

**VENTSPILS AUGSTSKOLA
EKONOMIKAS UN PĀRVALDĪBAS FAKULTĀTE**

Apstiprināts VeA Senāta sēdē
2003.g. "17." decembrī, prot.Nr. 10
Lēmums Nr. 03-46
Senāta priekšsēdētājs

A.Klauss

PAŠNOVĒRTĒJUMA ZIŅOJUMS

PAR
AKADĒMISKĀS STUDIJU PROGRAMMAS
SOCIĀLO ZINĀTŅU BAKALaura GRĀDA IEGŪŠANAI

VADĪBZINĀTNĒ

REALIZĀCIJU
2002./2003. AKADĒMISKAJĀ GADĀ

Programmas direktors:
profesors Dr. math. Jānis Vucāns

VENTSPILS – 2003

S a t u r s

1. Studiju programmas mērķi un uzdevumi	3
2. Studiju programmas attīstība	3
2.1. Izmaiņas studiju programmā un studiju plānā	3
2.2. Studiju programmas atbilstība akadēmiskās izglītības standartam	4
3. Studiju programmas praktiskā realizācija	6
3.1. Pasniegšanas metodes	6
3.2. Programmas realizācijas resursu analīze	7
3.3. Studentu iesaistīšana pētnieciskā darbā	8
3.4. Starpaugstskolu un starptautiskā sadarbība	8
3.5. Sadarbība ar darba devējiem	9
4. Vērtēšanas sistēma	9
5. Studenti	10
6. Akadēmiskais personāls	11
7. Studiju programmas un tās realizācijas stipro un vājo pušu vērtējums	11
8. Priekšlikumi darba kvalitātes uzlabošanai	12
Pielikums	13

1. Studiju programmas mērķi, uzdevumi, apjoms un realizēšanas forma

Ventspils Augstskolā (VeA) akadēmiskā studiju programma sociālo zinātņu bakalaura grāda iegūšanai vadībzinātnē tiek realizēta kopš augstskolas atvēršanas 1997.gadā. 1999.gada oktobrī LR IZM Akreditācijas komisija šo studiju programmu bez jebkādiem nosacījumiem ir akreditējusi uz 6 gadiem. **Studiju programmai kopš tās atvēršanas ir noteikts sekojošs mērķis:**

sagatavot speciālistus ar pietiekami nopietnu, pasaulē vispāratzītam standartam atbilstošu akadēmisko bāzes izglītību vadībzinātnē, veidojot studiju procesu tā, lai tiktu realizēti sekojoši studiju programmas uzdevumi:

- 1) sagatavot studentus tālākām studijām atbilstoša profila maģistrantūras studiju programmās Latvijā (tai skaitā – VeA Uzņēmējdarbības vadības profesionālajā maģistra studiju programmā) un ārzemēs, dodot tiem nopietnas iemaņas pētniecības darbā;
- 2) sniegt studentiem tādu teorētisko zināšanu un prasmju kopumu pārvaldībā, tiesību zinātnēs, uzņēmējdarbības un ekonomisko procesu analīzē, informācijas tehnoloģijās, kā arī citās jomās, kas tiem pēc bakalaura studiju programmas absolvēšanas iespējami ātri ļautu sekmīgi adaptēties praktiskās uzņēmējdarbības vidē vai arī iekļauties darbā valsts pārvaldes iestādēs, tādējādi nodrošinot ar akadēmiski izglītotiem kadriem Ventspils novada un Latvijas valsts iestādes, kā arī valsts un privātās tautsaimnieciskās struktūrvienības;
- 3) balstot studiju programmu uz sistēmiskuma principa un akcentējot tajā pārvaldības lomu tautsaimniecisko struktūru racionālas darbības nodrošināšanā, panākt, lai bakalaura studiju noslēgumā studenti spētu:
 - a) izprast un tālāk analizēt uzņēmumu kā elementu uzņēmējdarbības vidē;
 - b) izprast saiknes starp uzņēmumu un vidi un vadītāja lomu šo saikņu veidošanā.

Vadībzinātnes bakalaura studiju programma tiek realizēta tikai pilna laika studiju formā. Tās apjoms ir 164 kredītpunkti, ko studenti apgūst 4 studiju gados (8 studiju semestros).

2. Studiju programmas attīstība

2.1. Izmaiņas studiju programmā un studiju plānā

Kopš iepriekš minētās studiju programmas akreditācijas, sekojot līdzi vadībzinātnes kā lietišķo zinātņu nozares attīstības tendencēm pasaulē un ņemot vērā arī 2002.gada martā precizētās Ventspils Augstskolas tālākās attīstības koncepcijas vadlīnijas, laika posmā no 2000. līdz 2002.gadam šajā studiju programmā ir tikušas veiktas vairākas izmaiņas.

Būtiskākā no studiju programmas izmaiņām ir saistīta ar jauna specializācijas virziena – « Informācijas tehnoloģiju lietojumi uzņēmējdarbībā un pārvaldībā » – izveidošanu, sākot ar 2001./2002.akadēmisko gadu. Šis virziens saistīts ar to, ka mūsdienās, veidojoties tā saucamajai « informācijas sabiedrībai », dažādās dzīves jomās arvien vairāk tiek izmantotas modernās informācijas un komunikāciju tehnoloģijas, lēmumu pieņemšanā arvien vairāk tiek izmantota informācija no dažādām datu bāzēm, tā tiek apstrādāta, tā radot jaunu informāciju, utt.

90

Vienlaikus ar augstākminētās studiju programmas jaunās specializācijas atvēršanu, konsultējoties ar darba devējiem, kā arī uzklusot pašu studentu vēlmes, vienā kopīgā «Finansu pārvaldības un vadības grāmatvedības» specializācijā tika apvienotas agrāk kā atsevišķas realizētās «Finansu pārvaldības» un «Vadības grāmatvedības» specializācijas. Tas bija vēlams arī tāpēc, lai, ņemot vērā studentu skaitu vienā kursā, saglabātu studiju procesa nodrošināšanai racionālu specializāciju skaitu - četras.

Tādējādi kopš 2001./2002. akadēmiskā gada **Vadībzinātnes bakalaura akadēmisko studiju programma** Ventspils Augstskolā tiek realizēta tādā veidā, kurā tajā pēc obligāto pamatkursu apgūšanas pirmajos divos studiju gados tālākajos divos studiju gados studentiem ir iespēja specializēties kādā no četriem Latvijas darba tirgū pieprasītiem specializāciju virzieniem :

finansu pārvaldībā un vadības grāmatvedībā,
mārketinga pārvaldībā,
loģistikas pārvaldībā,
informācijas tehnoloģiju lietojumos uzņēmējdarbībā un pārvaldībā.

Minētās izmaiņas studiju programmā ir skārušas tikai tās B daļu, kurā studentiem ir iespēja izvēlēties ar vadībzinātni saistītus studiju priekšmetus no noteiktiem to sarakstiem. Studentiem, kuri izvēlas *informācijas tehnoloģiju lietojumu* specializāciju, izmaiņas studiju programmā attiecībā pret akreditēto studiju programmu sastāda 20/164 daļas jeb 12% no 1999.gadā akreditētās studiju programmas. Pārējo specialitāšu studentiem studiju programma uzskatāma par nemainītu.

Detalizētāk augstāk minētās izmaiņas aprakstītas iepriekšējā Pašnovērtējuma ziņojumā par VeA vadībzinātnes bakalaura studiju programmas realizāciju 2000./2001. un 2001./2002. akadēmiskajos gados. Kopš 2002.gada novembra spēkā esošais VeA Vadībzinātnes bakalaura studiju programmas Saturs un programmas realizācijai noteiktais Studiju plāns ir aplūkojami šī Pašnovērtējuma ziņojuma 1.pielikumā.

2002./2003. akadēmiskajā gadā izmaiņas studiju programmas Saturā nav notikušas.

2.2. Studiju programmas atbilstība akadēmiskās izglītības standartam

2002.gada 3.janvārī LR Ministru Kabinets saskaņā ar Izglītības likuma 14.panta 19.punktu ir pieņēmis noteikumus Nr.2 (prot. Nr. 1, 4.§) "Noteikumi par valsts akadēmiskās izglītības standartu" (skat. šī Pašnovērtējuma ziņojuma 2.pielikumu). Tā kā VeA vadībzinātnes bakalaura studiju programma ir akreditēta vēl pirms šo noteikumu pieņemšanas, tad tās struktūrā un saturā ir nelielas novirzes no minētā standarta, kuras pakāpeniski līdz nākošajai studiju programmas akreditācijai būtu jālikvidē. Šīs atšķirības un to novēršanai veicamais darbs ir atspoguļoti sekojošajā 1.tabulā.

Būtiskākā izmaiņas studiju programmas ir jāveic, lai nodrošinātu minēto MK noteikumu 15.punkta izpildi:

„ 15. Bakalaura studiju programmas obligātajā saturā ietver attiecīgās zinātņu nozares vai apakšnozares pamatnostādnes, principus, struktūru un metodoloģiju (ne mazāk kā 25 kredītpunkti), zinātņu nozares vai apakšnozares attīstības vēsturi un aktuālās problēmas (ne mazāk kā 10 kredītpunktu), kā arī zinātņu

98

nozares vai apakšnozares raksturojumu un problēmas starpnozaru aspektā (ne mazāk kā 15 kredītpunktu).”

Pirmā no noteikumos minētajām prasībām par kursiem, kuros izklāstītas zinātņu nozares vai apakšnozares pamatnostādnes, principi, struktūra un metodoloģija (ne mazāk kā 25 kredītpunkti) VeA vadībzinātnes bakalaura studiju programmā neapšaubāmi ir apmierināta, jo studiju programmas Saturā (skat. 1.pielikumu) obligātie studiju programmas priekšmeti ar numuriem 5.-24. visi atbilst šai priekšmetu grupai un kopā sastāda 65 kredītpunktus.

Tāpat apmierināta ir prasība par studiju kursiem, kuros atspoguļots zinātņu nozares vai apakšnozares raksturojums un problēmas starpnozaru aspektā (ne mazāk kā 15 kredītpunktu). Šai kursu grupai atbilst programmas Saturā (skat. 1.pielikumu) minētie obligātie kursi ar numuriem 1.-4. un 25.-27., kas kopā sastāda 20 kredītpunktus.

Savukārt, studiju kursi, kuros atspoguļota zinātņu nozares vai apakšnozares attīstības vēsture un tās aktuālās problēmas (ne mazāk kā 10 kredītpunktu) realizējamajā VeA vadībzinātnes bakalaura studiju programma obligātajā daļā kā atsevišķi kursi nav iekļauti vispār. Protams, realizējamās vadībzinātnes programmas studiju priekšmetos kā atsevišķas tēmas tiek aplūkotas gan atbilstošo jomu vēsturiskie jautājumi, gan arī aktuālās problēmas, it sevišķi dažādu situāciju analīžu kontekstā. Jāatzīmē, ka programmas obligātās izvēles (B) daļā ir iekļauts kurss „Starptautiskās ekonomiskās un finanšu organizācijas un to funkcijas”, kas lielā mērā attiecas uz minētās ievirzes kursu grupu. Līdz šim šo kursu galvenokārt apmeklējuši tie studenti, kuri izvēlējušies Finanšu pārvaldības un vadības grāmatvedības specializāciju.

Lēmums par to, kā likvidēt šo formālo realizējamās programmas novirzi no bakalaura programmu standarta, vēl nav pieņemts. Viens veids, kā šo prasību realizēt, vienlaikus mēģinot veicināt arī studentu pētnieciskā darba aktivizēšanu, būtu ieviest kursu „Ievads specialitātē” (2 KP) 1.studiju semestrī, tajā atspoguļojot galvenos zinātniskos pamatus vēsturiskā skatījumā, kas attiecas uz uzņēmējdarbības organizēšanu un analīzi, kā arī dažādu ekonomisku struktūru pārvaldīšanu; savukārt 5.-8.semestrī būtu izveidojams semināru veida studiju kurss „Aktuālās vadībzinātnes un uzņēmējdarbības problēmas” (pa 2 KP 4 semestrus, kopā 8 KP), kura saturs būtu regulāri un elastīgi atjaunojams atbilstoši nozares attīstībai. Daļa nodarbību (ap ½) šajā kursā būtu noturamas kopā visiem 3. un 4. kursa studentiem, bet daļa varētu notikt pa specializāciju grupām (arī kopā 3. un 4.kursa studentiem). Taču izlemjot par šādu variantu, par 10-12 kredītpunktiem būs jāmazina pašreiz realizējamās studiju programmas obligātā (A) daļa – vispārteorētiskie kursi (varbūt daļēji to saturu pārceļot uz maģistra studiju programmu).

Protams ir arī citi mazāk radikāli varianti minēto formālo atšķirību likvidēšanai, piemēram, uzskaitīt atsevišķi nodalītu kredītpunktu veidā tās jau pasniedzamo obligāto studiju priekšmetu daļas, kas attiecas uz vadībzinātnes attīstības vēsturi un tās aktuālajām problēmām. Iespējamās arī racionālas kombinācijas no abiem minētajiem programmas pārveides variantiem.

1. tabula

N.p. k.	Konstatētā novirze VeA Vadībzinātnes bakalaura studiju (VBP) programmai no MK noteiktā valsts akadēmiskās izglītības standarta	Paredzētās darbības noviržu likvidēšanai	Noviržu likvidēšanas termiņš
1.	VeA VBP nav skaidri nodalīts apgūstamo obligāto zināšanu apjoms ne mazāk kā 10 kredītpunktu apjomā, kas atbilstoši MK noteikumu par bakalaura programmas standartu 15.punkta prasībām atspoguļotu vadībzinātnes kā zinātņu nozares attīstības vēsturi un tās aktuālās problēmas.	Izvērtēt iespējamus noviržu likvidēšanas variantus Vadībzinātnes un uzņēmējdarbības vadības studiju programmas padomes sēdēs; izstrādāt nepieciešamos kursu aprakstus; izvēlēties piemērotus docētājus jaunizveidoto kursu pasniegšanai	Lēmuma pieņemšana par noviržu likvidēšanas shēmu – 2004.gada 15.marts. Jaunā VBP varianta realizēšanas uzsākšana – ne vēlāk kā 2005.gada 1.februārī, paredzot atbilstošu pārejas shēmu no viena varianta uz otru
2.	VeA VBP apjoms ir 164 KP, bet noteikumu par bakalaura programmas standartu 13.punkts nosaka programmas apjomu 120 – 160 KP apjomā.	Lēmuma pieņemšana par programmas apjomu, vadoties no 1.punktā pieņemtā lēmuma	Tas pats, kas 1.punktā

3. Studiju programmas praktiskā realizācija

3.1. Pasniegšanas metodes

VeA materiāli tehniskais nodrošinājums ļauj praktiski visu vadībzinātnes bakalaura studiju programmas lekciju un cita veida nodarbību norisē izmantot informācijas projicēšanas līdzekļus (filmplēvju projicēšanu vai datorprojicēšanu), kā arī izdales materiālus papīra formātā (vidēji viena A4 formāta apbusēji apdrukāta lapa katram studentam vienā nodarbībā). Bez tam mācību nodarbībās, it sevišķi pirmā kursa studentiem, kā arī studentu patstāvīgajam darbam tiek izmantoti VeA docētāju sagatavoti mācību metodiskie materiāli. Semināru un praktisko darbu nodarbībās tiek pielietotas arī individuālā un komandas darba formas – referātu gatavošana un to publiska prezentēšana, situāciju analīzes, spēles veida situāciju simulēšana, u.tml.

Studiju programmas apguves gaitā studentam ir jāizstrādā un jāizstāv kursa darbs (5.semestrī), kas pēc darba apjoma ir pielīdzināts vienam 4 KP studiju priekšmetam. Studiju noslēgumā ir jāizstrādā un jāizstāv bakalaura darbs, kā arī jānokārto bakalaura eksāmens.

Studiju starplaikā (ieteicams – vasaras brīvlaikā) studentiem tiek rekomendēts iziet mācību praksi kādā no reāli darbojošiem uzņēmumiem. Pēc prakses atskaites uzrakstīšanas un tās sekmīgas aizstāvēšanas students studiju programmas obligātās izvēles (B) daļas realizācijā var saņemt 4 KP, ja prakses ilgums ir bijis 2 mēneši, vai arī 2 KP, ja prakses ilgums ir bijis 1 mēnesis; prakses atskaites recenzē augstskolas docētājs – speciālists atbilstošajos ar uzņēmējdarbību un pārvaldību saistītajos jautājumos.

3.2. Programmas realizācijas resursu analīze.

Vadībzinātnes bakalaura studiju programmas realizācijā ir iesaistīti visu 5 VeA Ekonomikas un pārvaldības fakultātes (EPF) katedru docētāji, kā arī Tulkošanas studiju fakultātes docētāji – galvenokārt, lietišķo svešvalodu kursu pasniegšanai. Studiju darbu pirmajos divosursos, pasniedzot vadībzinātnes bāzes priekšmetus, galvenokārt nodrošina Pārvaldības katedras un Ekonomikas teorijas un kvantitatīvo metožu katedras docētāji, savukārt pārējo 3 EPF katedru docētāji galvenokārt ir nodarbināti studiju programmas specializāciju priekšmetu pasniegšanā, kā arī darbā, kas vērsts uz bakalaura darbu izstrādi. Kurša un bakalaura darbu vadīšanai tiek piesaistīti arī speciālisti ar atbilstošu kvalifikāciju un akadēmisku izglītību no ārpusaugstskolas iestādēm un organizācijām.

Vadībzinātnes bakalaura studiju programmas studentiem mācību nodarbību un viņu patstāvīgā darba nodrošināšanai tiek izmantotas 4 augstskolas datorklases ar aptuveni 110 datoriem, kas saslēgti lokālajā tīklā un kuriem ir arī pieslēgums Internetam.

Studenti patstāvīgajam mācību darbam var izmantot arī datorus ar Interneta pieslēgumu, kas izvietoti augstskolas bibliotēkā. Bez tam Interneta pieslēgums studentu personīgajiem datoriem ir pieejams arī VeA studentu dienesta viesnīcā. 2002./2003. akadēmiskajā gadā studenti bez maksas caur augstskolas datortīklu varēja realizēt 50 MB informācijas apriņķi mēnesī sakaros ar ārvalstīm. Informācijas apmaiņai Internetā Latvijas ietvaros apjoma ierobežojumu nav.

Studiju programmā nodarbinātajiem pasniedzējiem datortehnika ar lokālā tīkla un Interneta pieslēgumiem ir pieejama viņu darba vietās – kabinetos. Katram VeA pastāvīgi strādājošajam docētājam ir sava datorizēta darba vieta.

2002./2003. akadēmiskā gada laikā būtisku izmaiņu datortehnikas pieejamībā VeA studentiem un pasniedzējiem nav bijis, ja neskaita datortīkla ierīkošanas uzsākšanu studentu dienesta viesnīcā.

Rūpes par mācību literatūras komplektēšanu studiju programmas nodrošināšanai ir nodotas tās katedras ziņā, kas atbild par konkrētā studiju priekšmeta pasniegšanu. Naudas līdzekļus literatūras iegādei pārvalda un pa katedrām sadala fakultātes vadība – dekāns, konsultējoties ar katedru vadītājiem un studiju programmu direktoriem. Katedru vadītāji rūpējas arī par mācību metodisko līdzekļu izstrādi viņu vadīto katedru pārraudzībā nodotajiem studiju priekšmetiem. Mācību līdzekļu pavairošanas jautājumus palīdz atrisināt fakultātes vadība kopā ar augstskolas Informācijas tehnoloģiju un tehnisko mācību līdzekļu daļu, kuras pārziņā atrodas jaudīga pavairošanas tehnika – risogrāfs.

3.3. *Studentu iesaistīšana pētnieciskā darbā*

Vadībzinātnes bakalaura programmas studenti pētniecisko darbu pamatā veic, izstrādājot kursa un bakalaura darbus, taču atsevišķos gadījumos tiek veikti arī papildus pētījumi, gatavojot darbus studentu pētniecisko darbu konkursiem vai konferencēm. Kursa un bakalaura darbu studenti izstrādā saskaņā ar savām interesēm vadībzinātnē; vadītāju viņiem palīdz nodrošināt pētījuma tematikai atbilstošās katedras vadītājs no katedras docētāju vai no augstskolas sadarbības uzņēmumu pārstāvju vidus, atbilstoši potenciālā vadītāja pētniecības vai profesionālā darba tematikai.

Viens vadībzinātnes bakalaura studiju programmas students 2002./2003.akadēmiskajā gadā sava zinātniskā darba rezultātus kopā ar savu zinātnisko vadītāju ir prezentējis starptautiskā zinātniskā konferencē, kā arī ziņojuma tekstu viņi iesnieguši publicēšanai konferences rakstu krājumā.

3.4. *Starpaugstskolu un starptautiskā sadarbība*

VeA sadarbību ar citām augstskolām, realizējot vadībzinātnes bakalaura studiju programmu, 2002./2003.akadēmiskajā gadā raksturo tālāk uzskaitītie rādītāji.

VeA vadībzinātnes bakalaura studiju programmas studenti 2002./2003.akadēmiskajā gadā vismaz vienu semestri mācījušies sekojošās augstskolās:

- Vestkistes profesionālajā augstskolā Heidē (Vācijā) – 2 studenti pa 2 semestriem katrs;
- Degendorfas profesionālajā augstskolā (Vācijā) – 2 studenti pa 1 semestrim katrs;
- Flensburgas profesionālajā augstskolā (Vācijā) – 1 students 1 semestri;
- Laurea politehniskajā augstskolā (Somijā) – 2 studenti pa 1 semestrim katrs;
- Agderas universitātē (Norvēģijā) – 1 students 1 semestri, kā arī 3 studenti uz 3 gadu ilgu laika posmu (tai skaitā 2 studentes 2002./2003.akadēmiskajā gadā uz noslēgta līguma pamata absolvēja Agderas universitāti un arī VeA, par veikto mācību darbu saņemot „dubultus” diplomus;
- Vidzemes augstskolā – 2 studenti pa 1 semestrim katrs;
- Rīgas Ekonomikas Augstskolā – 1 students 1 semestri.

Pamatojoties uz noslēgtu sadarbības līgumu, 2002.gada rudens semestrī 2 Laurea politehniskās augstskolas studentes realizēja mācību praksi Ventspils uzņēmumos.

Minētā starpaugstskolu sadarbība ir notikusi uz ES Socrates/Erasmus programmas, Latvijas Kr.Barona programmas vai divpusēju sadarbības līgumu pamata.

2002.gada septembrī VeA vadībzinātnes bakalaura programmas direktors asoc.prof. J.Vučāns ES Socrates/Erasmus docētāju mobilitātes programmas ietvaros kā viesprofesors Laurea politehniskajā augstskolā nolasīja lekciju kursu „Baltijas valstu uzņēmējdarbības vides vērtēšana un prognozēšana” starptautiskā biznesa specialitātes studentiem (ar angļu mācību valodu). Savukārt Laurea politehniskās

augstskolas pasniedzēja Hannele Leinonen šajā studiju gadā Ventspils augstskolā kā vieslektore nolasīja lekciju kursu „Starptautiskā biznesa etiķete”.

Bez tam 2002./2003.akadēmiskajā gada laikā VeA vadībinātnes bakalaura studiju programmas studenti ir tikuši iesaistīti vairāku starptautisku zinātnisku vai organizatorisku projektu pasākumu realizācijā, piemēram:

- ES Pārrobežu sadarbības projekta „BOD II GAIN” (Business Opportunities Development) Starptautiskā foruma organizēšana Ventspilī 2002.gada novembrī ar Somija, Igaunijas un Latvijas uzņēmēju piedalīšanos;
- ES Zinātņu un tehnoloģiju attīstības 5.ietvara programmas projekta „AVANTI” (*Added Value Access to New Technologies and services on the Internet*) darba grupu tikšanās organizēšana un novadīšana 2003.gada maijā Ventspilī ar Zviedrijas (Kista), Lielbritānijas (Londona, Edinburga), Latvijas (Ventspils) pašvaldību un pētniecisko iestāžu., kā arī industriālo partneru *Microsoft* un *Fujitsu* pārstāvju piedalīšanos.

3.5. Sadarbība ar darba devējiem

Apstākļi, ka pietiekami daudz VeA vadībinātnes bakalaura studiju programmas docētāju (asoc.profesori D.Daņeviča, A.Klauss, J.Vucāns, S.Hilkevičs, lektori L.Jansone, L.Ofkante, D.Smirnovs) ir iesaistīti reālu ekonomisko uzņēmumu darbā veicina saišu uzturēšanu ar reāliem uzņēmumiem, tā atvieglinot gan ar mācību prakšu, gan ar kursa un bakalaura darbu izstrādāšanu saistīto jautājumu risināšanu tādā veidā, lai ar minētajā, mācību darba formām pēc iespējas pilnīgāk izdotos tuvināt studiju darbu praktiskajām reāli darbojošos uzņēmumu vajadzībām. Pozitīvi ir arī tas, ka vairāki pasniedzēji aktīvi piedalās dažādu profesionālo apvienību un asociāciju darbā kā dalībnieki, eksperti, konsultanti, - cita starpā tur lemjot vai veicot rosinošas darbības arī par izglītības jautājumiem, piemēram, Latvijas Grāmatvežu asociācijā, Latvijas Statistiķu asociācijā, u.c. Šīs apvienības un asociācijas tiek pieaicinātas profesiju standartu izstrādāšanā, tāpēc studiju programmas īstenotājiem no pirmavotiem operatīvi ir iespējams uzzināt aktuālās izmaiņas darba devēju vēlmēs, un nepieciešamības gadījumā tam pieskaņot atsevišķus studiju programmas kursus vai kursu grupas.

4. Vērtēšanas sistēma

Zināšanu vērtēšana Ventspils Augstskolā, un tai skaitā arī tās vadībinātnes bakalaura studiju programmā, notiek saskaņā ar Latvijā pieņemto 10 ballu vērtēšanas sistēmu, atbilstoši LR Akadēmiskās informācijas centra Interneta mājas lapā www.aic.lv ievietotajiem vērtējumu skaidrojumiem. Aizvadītajos studiju programmas realizācijas gados tās vadība ir uzkrājusi pienācīgu pieredzi, lai ar ECTS sistēmas palīdzību varētu adekvāti konvertēt VeA lietotajā vērtējumu un studiju priekšmetu apjomu skalā studiju proekšmetus, kurus VeA vadībinātnes bakalaura studiju programmas studenti apguvuši citu valstu augstskolās.

Vērtēšanas sistēmas elementi, ar kuru palīdzību studiju programmas realizācijas procesā programmas docētāji un fakultātes un programmas vadība nosaka atbilstošā izvirzītā mērķa sasniegšanas pakāpi, ir atspoguļota 2.tabulā.

2. tabula

**Studiju programmas realizācijas mērķu sasniegšanas
vērtēšanu sistēmas**

Studiju programmas realizācijas mērķu	Vērtēšanas sistēma mērķu sasniegšanas pakāpes noteikšanai
1. Zināšanas, kas jāiegūst bakalauram: - jāiegūst sociālo zinātņu bakalaura vadībzinātnē atbilstošas zināšanas, kā arī pamatzināšanas eksakto un humanitāro zinātņu jomās, lai spētu pildīt atbilstoša speciālista funkcijas vai arī spētu mācīties maģistrantūrā	1. Eksāmeni, studiju darbi, kā arī referātu atzīmes
2. Nepieciešamās iemaņas un prasmes: - pētnieciskā darba pamatiemaņas; - prasme izmantot iegūtās teorētiskās zināšanas konkrēta uzdevuma formulēšanā un risināšanā; - prasme izmantot datorus un atbilstošas datorprogrammas, kā arī citus IT sasniegumus šo uzdevumu risināšanā	2. Izpildītie studiju darbi, praktiskie darbi, to izpildes novērtējums, kā arī piedalīšanās dažādos konkursos un tur ieņemtās vietas
3. Bakalaura akadēmiskā grāda ieguvējam jābūt spējīgam: - nepārtraukti paaugstināt savu zinātnisko līmeni; - izpildīt atbilstoša līmeņa speciālista funkcijas	3. Izstrādātā bakalaura darba līmenis un vērtējums, kā arī darba devēju atsauksmes

5. Studenti.

VeA vadībzinātnes bakalaura akadēmiskajā studiju programmā 2002./2003. akadēmiskajā gadā 1.kursā tika imatrikulēti 94 studenti, no tiem – 35 no valsts budžeta finansētās studiju vietās; 2. un 3.kursā studēja attiecīgi 148 un 122 studenti, 4.kursā studēja 66 un studijas sekmīgi pabeidza 64 studenti.

Imatrikulācija notika saskaņā ar spēkā esošiem VeA Senāta apstiprinātiem uzņemšanas noteikumiem lēmumu.

Nominālais konkursa koeficients uz vienu no valsts budžeta finansētu studiju vietu bija 9,6.

Lai noskaidrotu studējošo viedokli par studiju procesu VeA ik gadu tiek veikta studentu aptauja par studiju kursu realizāciju. Šo aptauju organizē un rezultātus apstrādā VeA Studentu pašpārvaldes izveidota darba grupa. Aptaujas rezultāti tiek nodoti augstskolas administrācijai, kura veic to izvērtēšanu un nepieciešamības gadījumā veic koriģējošas darbības. Arī katrs pasniedzējs tiek iepazīstināts ar vērtējumu par viņa pasniegtajiem studiju kursiem.

6. Akadēmiskais personāls

VeA vadībzinātnes bakalaura studiju programmas realizācijā nodarbinātā akadēmiskā personāla sadalījums pēc akadēmiskās kvalifikācijas 2002./2003.akadēmiskajā gadā bija sekojošs:

- asociētie profesori 13 (43,3 %),
- docenti – 1 (3,3 %),
- lektori – 10 (33,3 %),
- asistenti – 6 (20 %);

kopā 44,1 pasniedzēju štata likmes, kuras reāli aizpilda 30 cilvēki.

Štata vietu aizpildījuma sadalījums pēc vecuma ir sekojošs: līdz 30 gadiem, ieskaitot, – 6 (20 %), 31-40 – 8 (26,7 %), 41-50 – 9 (30 %), 51-60 – 6 (20 %), virs 60 – 1 (3,3 %).

Pasniedzēji 2002./2003.akadēmiskajā gadā publicējuši: _____ monogrāfijas, _____ lekciju konspektus un _____ metodiskos norādījumus, uzstājušies _____ dažādās konferencēs un semināros ar referātiem, tikuši veikti _____ līgumdarbi, publicēti vairāk kā _____ zinātniskie raksti.

Pasniedzēji izmanto kvalifikācijas celšanai dažādas formas: gan piedalīšanās dažādās konferencēs un semināros (____), gan apmācība dažādosursos (____).

7. Pašnovērtējums

Studiju programmas un tās realizācijas stipro un vājo vietu vērtējums parādīts 3.tabulā.

3.tabula

Studiju programmas un tās realizācijas stipro un vājo vietu vērtējums

Stiprās vietas	Vājās vietas
<p><u>Studenti:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - pietiekami laba studējošo iepriekšējā sagatavotība; - iegūstama salīdzinoši kvalitatīva izglītība gan Latvijas, gan starptautiskā skatījumā; - augsts iegūstamās izglītības prestižs un labas karjeras iespējas <p><u>Studiju process:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - iespēja studējošiem un docētājiem ietekmēt studiju procesu un tā saturu, tādējādi padarot šo procesu pietiekami elastīgu attiecībā pret valdošajām tendencēm darbaspēka tirgū - iespējas studentiem piedalīties pētnieciskos projektos, studentu pētniecisko darbu konkursos; 	<p><u>Studenti:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - kārdinājums paralēli studijām strādāt algotu darbu, lai uzlabotu finansiālos apstākļus; tas kopumā darbojas kā studiju darbu dezorganizējošs faktors, it sevišķi attiecībā uz vecāko kursu studentiem; - daļai studentu vērtību sistēma vērsta nevis uz zināšanu apguvi, bet gan uz diploma ieguvu, kas apgrūtina arī godīgas konkurences principu ieviešanu studijām iedalīto resursu sadalē. <p><u>Studiju process:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - kopumā nepietiekami tiek attīstītas studentu pētnieciskā darba iemaņas; - tikai atsevišķi studenti interesējas par regulāru pētniecisko darbu, par iespēju piedalīties konferencēs un konkursos; - atsevišķu docētāju novērotā studentu nespēja integrējoši izmantot studiju procesā apgūtās zināšanas;

- studiju procesa norise augstskolas ēku kompleksā, kurā atrodas arī bibliotēka; tas ļauj pietiekami racionāli izlietot studijām atvēlēto laiku;
- iespējas apgūt vairākas svešvalodas;
- iespējas studēt vienu vai divus semestrus ārzemju augstskolās;
- pietiekami labs auditoriju un datorklašu tehniskais aprīkojums

Akadēmiskais personāls

- pietiekami motivēts un profesionāli kvalificēts pedagoģiskais personāls

Pārējie faktori:

- lietišķas un pietiekami daudzskaitlīgas un daudzveidīgas saites ar ārzemju augstskolām, kā arī ar darba devējiem Latvijā

- apzinātā nepieciešamība pilnveidot mācību-metodisko darbu un palielināt sagatavoto mācību metodisko līdzekļu apjomu gan tradicionālās formās, gan arī e-materiālu veidā.

Akadēmiskais personāls

- pastāv iespējas uzlabot mācību darba koordināciju starp pasniedzējiem, arī to savstarpējās attiecības, kā arī veidot koleģiālākas attiecības starp pasniedzējiem un studējošiem;
- apgrūtinātas jaunākā vecuma pasniedzēju akadēmiskās izaugsmes iespējas, tai skaitā iespējas studēt doktorantūrā

Pārējie faktori:

- vēlama lielāka visu (ne tikai atsevišķu) pasniedzēju aktivitāte pētnieciskajā darbā, tai skaitā pretendējot uz LZP finansētām grantu tēmām un piedaloties līgumdarbu un ES finansētu projektu gatavošanā un realizācijā

9. Priekšlikumi darba kvalitātes uzlabošanai

Darba kvalitātes uzlabošanai jāveic sekojošais:

- pēc iespējas vairāk iesaistīt bakalaurantus pētnieciskajā darbā;
- turpināt darbu pie studiju priekšmetu pasniegšanas metodikas pilnveidošanas un mācību metodisko materiālu sagatavošanas publicēšanai;
- pilnveidot VeA EPF instrukciju par kursa un bakalaura darbu izstrādāšanu un aizstāvēšanu, precizējot tajā jautājumus, kas skar darbu apjomus un prasības šo darbu tehniskai noformēšanai;
- veicināt godīgu konkurenci studentu starpā studijām pieejamo resursu sadalē;
- jāturpina sāktais darbs gados jaunu pasniedzēju (galvenokārt VeA maģistrantūras absolventu) iesaistīšanai studiju procesā un viņu tālākizglītības nodrošināšanā;
- stimulēt pasniedzēju, it sevišķi gados jaunu, uzstāšanos dažādās konferencēs, semināros, zinātnisko rakstu un metodisko izstrādņu publicēšanu.

VeA akadēmiskās studiju programmas
sociālo zinātņu bakalaura grāda
iegūšanai vadībzinātnē direktors
Dr.math., profesors

J.Vucāns

2003.g. 25.novembrī

106
1. PIELIKUMS. VeA Vadības zinību bakalaura STUDIJU PROGRAMMAS SATURS

N.p.k.	Kursa nosaukums	Kursa kredīts	Pārbaudes forma	Docētājs
A daļa (99 kredītpunkti)				
Obligātie humanitārie priekšmeti (8 kredītpunkti)				
1.	Loģika un retorika	2	Eksāmens	I.Šuvajevs
2.	Filosofijas pamati	2	Eksāmens	I.Šuvajevs
3.	Pārvaldības psiholoģija	2	Eksāmens	V.Reņģe
4.	Pārvaldības ētika	2	Eksāmens	M.Klausa
Obligātie ekonomikas teorijas priekšmeti (10 kredītpunkti)				
5.	Mikroekonomika I	3	Eksāmens	A.Jaunzems, Balode, Rozentāle
6.	Mikroekonomika II	3	Eksāmens	A.Jaunzems, Balode, Rozentāle
7.	Makroekonomika	4	Eksāmens	M.Šēnfelde, E.Rozentāle
Obligātie priekšmeti uzņēmējdarbības un pārvaldības teorijā, darba organizēšanā un kontrolē (20 kredītpunkti)				
8.	Uzņēmējdarbība I	3	Eksāmens	A.Klauss, I.Matvejeva
9.	Uzņēmējdarbība II	3	Eksāmens	A.Klauss, I.Matvejeva
10.	Pārvaldības teorija	4	Eksāmens	A.Klauss, J.Dzedons
11.	Strat. un operatīvā plānošana	3	Eksāmens	I.Geipele
12.	Personālvadība	3	Eksāmens	L.Grīnberga
13.	Kontrolings	2+(2 spec B.)	Eksāmens	A.Klauss u.c.
Obligātie finansu un ārējās grāmatvedības priekšmeti (11 kredītpunkti)				
14.	Finansu teorija	4	Eksāmens	J.Vučāns
15.	Grāmatvedības pamati	2	Ieskaite	I.Jansone, L.Ofkante
16.	Finansu grāmatvedība	4	Eksāmens	I.Jansone, L.Ofkante
17.	Nodokļi un nodevas	1	Eksāmens	L.Ofkante
Obligātais izmaksu (vadības) grāmatvedības priekšmets (4 kredītpunkti)				
18.	Vadības grāmatvedība	4	Eksāmens	I.Jansone, L.Ofkante
Obligātais tirgzinību priekšmets (4 kredītpunkti)				
19.	Tirgzinības	4	Eksāmens	I.Geipele
Obligātais loģistikas priekšmets (4 kredītpunkti)				
20.	Loģistikas pamati	4	Eksāmens	R.Šķērītis
Obligātie matemātikas un kvantitatīvo metožu priekšmeti (16 kredītpunkti)				
21.	Matemātika I	4	Eksāmens	A.Jaunzems, I.Balode
22.	Matemātika II	4	Eksāmens	A.Jaunzems, I.Balode
23.	Statistika	4	Eksāmens	A.Jaunzems, I.Balode
24.	Ekonometrija	4	Eksāmens	A.Jaunzems, I.Balode
Obligātie ekonomikas informātikas priekšmeti (8 kredītpunkti)				
25.	Ekonomikas informātika I	4	Eksāmens	U.Rozevskis, E.Vītola
26.	Ekonomikas informātika II	4	Eksāmens	U.Rozevskis, E.Vītola
Obligātais tiesību priekšmets (4 kredītpunkti)				
27.	Privāttiesības	4	Eksāmens	L.Grīnberga
Bakalaura pārbaudījumi (10 kredītpunkti)				
28.	Bakalaura darbs	10	Aizstāvēšana ar atzīmi	
29.	Bakalaura eksāmens	-	Eksāmens	

Izvēles kursi (B daļa ; izvēle no noteiktu priekšmetu sarakstiem ; kopā jāsavāc vismaz 53 kredītpunkti, no tiem vismaz 20 kredītpunkti – no izvēlētās specializācijas priekšmetu saraksta)				
Kursa darbs izvēlētā virzienā (jāsavāc 4 kredītpunkti)				
1.	Kursa darbs	4	Aizstāvēšana ar atzīmi	
Tiesību kursi (jāsavāc vismaz 5 kredītpunkti)				
2.	Starptautiskās privāttiesības (1004)	3	Eksāmens	L.Grīnberga
3.	Publiskās tiesības (1005)	2	Eksāmens	L.Grīnberga
4.	Civilprocesa pamati (1006)	2	Eksāmens	L.Grīnberga
Darba organizācijas un aizsardzības kursi (jāsavāc vismaz 2 kredītpunkti)				
5.	Darba drošība un civilā aizsardzība ()	2	Eksāmens	---
6.	Lietvedība un biroja darbības automatizācija (1168)	2	Eksāmens	I.Matvejeva
Valodu kursi (jāsavāc vismaz 14 kredītpunkti)				
7.	Svešvaloda (angļu vai vācu) I (1015 vai 1085)	4	Eksāmens	Lektori no Tulk. nod.
8.	Svešvaloda (angļu vai vācu) II (1016 vai 1019)	4	Eksāmens	Lektori no Tulk. nod.
9.	Svešvaloda (angļu vai vācu) III (1017 vai 1020)	3	Eksāmens	Lektori no Tulk. nod.
10.	Svešvaloda (angļu vai vācu) IV (1086 vai 1178)	3	Eksāmens	Lektori no Tulk. nod.
Ekonomikas izvēles kursi (jāsavāc vismaz 4 kredītpunkti)				
11.	Nauda un banku lietas (1055)	4	Eksāmens	D.Smirnovs
12.	E-komercija (1149)	4		I.Matvejeva
13.	Starptautiskās ekonomiskās un finanšu organizācijas un to funkcijas (1081)	2	Eksāmens	D.Smirnovs
Kvantitatīvo metožu izvēles kursi (jāsavāc vismaz 4 kredītpunkti)				
14.	Nacionālie konti un input – output analīze (1127)	2	Eksāmens	A.Jaunzems
15.	Skaitliskā optimizācija (1057)	2	Iekāite	J.Vucāns
16.	Optimizācijas lietišķās problēmas ekonomikā un vadības zinātnē (1058)	4	Eksāmens	J.Vucāns
18.	Operāciju pētīšana (1059)	4	Eksāmens	A.Jaunzems, I.Balode
Izvēles kursi izvēlētās specializācijas virzienā (jāsavāc vismaz 20 kredītpunkti) Skaņt specializācijas priekšmetu sarakstus				
Brīvās izvēles (C daļas) kursi (jāsavāc vismaz 12 kredītpunkti, vēlams – 16 kredītpunkti) Kursi no Ventspils Augstskolas piedāvāto brīvās izvēles kursu saraksta				

Specializāciju priekšmetu saraksti

N.	Loģistikas pārvaldība (P.Zālīte)	Tirgvedības pārvaldība (I.Geipele)	Finansu pārvaldība un vadības grāmatvedība (J.Vucāns)	IT lietojumi uzņēmējdarbībā un pārvaldībā (U.Rozevskis)
1.	Transporta politika un valsts (1064) (4, eks., P.Zālīte)	Starptautiskās tirgzinības (1067) (4, eks., I.Geipele)	Finansu grāmatvedība II (1043) (4, eks., L.Ofkante)	Informācijas sistēmu analīze un projektēšana (1183) (4, eks., U.Rozevskis)
2.	Ievads kuģniecībā un ostu darbībā (1133) (1, eks., V.Paulauskas)	Tirgus komunikāciju vadīšana (1069) (2, eks., J.Dzedons)	Starptautiskie grāmatvedības standarti (1184) (4, eks., D.Daņeviča)	Tīklu tehnoloģijas (1187) (4, eks., G.Neimanis)
3.	Piegāžu ķēdes (1148) (4, eks., P.Zālīte)	Pakalpojumu mārketinga (1119) (1, iesk., I.Geipele)	Revīzija un audīts (1146) (4, eks., D.Daņeviča)	Objektorientētā programmēšana (1182) (4, eks., A.Zemītis)
4.	Ostu informācijas sistēmas (vecais 1197 – papildināt uz 2 KP) (2, eks., E.Rozentāle)	Mārketinga pētīšana (1075) (4, eks., B.Sloka)	Grāmatvedības progr. pakete « Kentauris » (1191) (4, eks., I.Jansone)	Uzņēmumu informācijas sistēmas (1216) (4, eks., U.Rozevskis)
5.	Poasažieru pārvadājumu loģistika (1066) (1, eks., R.Šķērītis)	Tirgvedības plānošana (1121) (4, eks., I.Geipele)	Vērtspārīru tehniskā analīze (1047) (4, eks., S.Hilkevičs)	Vērtspārīru tehniskā analīze (1047) (4, eks., S.Hilkevičs)
6.	Ievads dzelzceļa transportā (1169) (1, eks.,)	Mārketinga menedžments (1072) (4, eks., I.Geipele)	Vadības grāmatvedība II (1152) (2, eks., I.Jansone)	Datu bāzu projektēšana (1190) (4, eks., U.Rozevskis)
7.	Loģistikas pārvaldība (1124) (4, eks., P.Zālīte)	Kvalitātes vadīšana (1074) (2, iesk.,)	Finansu pārvaldība (1060) (4, eks., J.Vucāns)	
8.	Kontrolings loģistikā (1158) (2, eks., P.Zālīte)	Mārketinga psiholoģija (1070) (2, eks., S.Blumberga)	Kontrolings finansēs un grāmatvedībā (1215) (2, eks., I.Jansone)	
9.	Ievads gaisa transportā () (1, eks.,)	Kontrolings mārketingā (1155) (2, eks., I.Geipele)	Valsts finanses un finansu darījumi (1185) (2, eks., D.Smironovs)	
10.			Vērtspārīru darījumi (1061) (3, eks., A.Klauss)	
11.			Ievads apdrošināšanā (1082) (4, eks., J.Vucāns)	